

Bealkonyul a lakásspekulánsoknak.

Kitelepítik a magánlakásokból az irodákat. — Előkészületben az alkalmatlan idegenek kiutasítása.

— Saját tudósítónktól —

Budapest, okt. 20.

A türethetlenség és napról-napra fokozódó lakásinség egész sereg dolgozó embert tesz családostól hajléktalanná és kényszerít rokonok kegyelmének vagy drága szállodának az igénybevételére, nem is beszélve arról a sok száz emberről, aki nem alapíthat családot, nem teremthet magának ott-hont, mert nem képes lakást találni. A lakásinség maga a háboru előtti évek bünös nemtörődömségének következménye, a hatóságok szemet hunytak azelőtt, hogy a tőke nem épített csak azért, mert az építkezés csak 6—10 százalékos hozamot biztosított a befetett összeg után, míg más akkor divatos gründolásokkal 20—25 százalékos profitot is lehetett elérni. Ezen a mulasztáson azonban segíteni nem lehet már holnapra, csak arról lehet szó, hogy a helyzetet türethetővé próbálják tenni a hatóságok és erős kézzel fogjanak hozzá a lakásinségre bázisított üzérkedések letöréséhez.

Budapesten ugyanis, dacára annak, hogy ugyszólván minden második ember lakáskereső, lehet lakást találni, csak természetesen pénz kell hozzá. A mostanában gombamódrára elszaporodott hirdetési újságokban, a kirakatokba ragasztott cédulákon nyakra-főre kínálnak két-háromszobás polgári lakásokat, azonban nem bérbevételre, hanem berendezéssel együtt való eladásra. Itt kezdődik, illetve ebben van azután az uzsora. A 2—10.000 koronát érő berendezések ára ugyanis 30—80.000 koronára rug, amihez még hozzájárul a közvetítő által követelt sá, lakás-lelépési díj, házmester-megvesztegetés (hogy elismerje a lakásátruházást és megfelelően konferálja be a háziurnak), ugy hogy munkájából élő ember, vagy pláne család számára valósággal lehetetlenség ma a fővárosban lakást találni.

A proletárdiktatura alatt gyakorolt önkényes belakoltatások jóvátétele csak megszorítja a lakástalanok számát, mert természetes dolog ez, hogy a kilakoltatottakat is el kell valahol helyezni. A súlyos feladat elvégzésére a kormány miniszteri biztost állított a lakáshivatal élére, akinek első feladata volt a proletárdiktatura tényleg sérelmes intézkedéseinek jóvátétele, valamint a lakásinségnek enyhítése és az inség kibaszásával mutatkozó visszaélések megakadályozása. Felkerestük az igazságügyminiszterium épületében levő hivatalában dr. Bors s Endre miniszteri biztost, aki a következőket mondotta a helyzetről:

Lakásbejelentés: — 0, igény: — 6381.

— A helyzet — mondotta a miniszteri biztos — sajnos, most a legszomorubb. Hogy számokkal is illusztráljam ezt a kijelentést, csak a következő adatokat kell kiemelnem. *Lakás ugyszólván egy sem áll a rendelkezésinkre* (hogy miért, arról majd későbbben beszélek), *ezzel szemben 6381 igénybejelentés jelszik a hivatal előtt*. Ezen bejelentések nagyobbik fele — 3494 — olyan bejelentés, amelyben a fél megjelöli azt a lakást, amelyet elfoglalni akar. Ezek lakás rekvirálását kérik. A kisebbik fele — 2887 — azonban különösebb kikötés vagy megjelölés nélkül csak lakást kér, bárhol és bármilyen. Mindkét esetben azonban nagyon nehezen tehetünk eleget a kérelemnek, mert *a háztulajdonosok, vagy főbérlok a fennálló rendelkezések dacára sem jelentik be a hivatalnál a megüresedő lakásokat*, mert kéz alatt, helyesebben hirdetések útján sokkal magasabb áron és lelépési díj szedése mellett adhatják ki lakásukat.

— Az inségen magán nem lehet adminisztrációs uton vagy rendeletekkel segíteni, itt csak egy dolog lehet eredményes: *Nagyarányu építési program megvalósítása*. A mai viszonyok között természetesen alig lehet ilyesmirel komolyan beszélni, mindent megteszünk azonban, amit meg lehet tenni. Így teljes erővel megkezdődött már kényelmes és a célnak megfelelő szükséglakások építése. Cinkotán, az Ehmann-telepen már készült is 30 ilyen lakás, szombatra további 40 lakás fog elkészülni, január 15-ig fokozatosan összesen 450 lakás lesz rendeltetésének átadható. Ezek a szükséglakások középületekben, a villamos vasut mellett, közvetlenül a Cinkotai Nagyitce mögött húzódó barakkok átalakítása révén épülnek. Három típusu lakások készülnek. Magános férfiak, vagy háztartást folytatni nem akaró kisebb családok részére, egy szobás lakások. Kisebb családoknak egy nagy-szobából álló lakás, amelyben azonban takaréktűzhely van és végül szoba-konyha-speizből álló lakások. A telepen vízvezeték van és a szilárd épületekből álló építkezés területén a Hangya fog fiókot létesíteni, lesz külön piac, vendéglő stb. ugy, hogy valóságos városrész fog itt létesülni. Kispesten szintén hasonló barakktábor építkezése van folyamatban, ezek már faépületek, azonban rendes vakolásu tűzálló, fűthető barakkok. Itt 50—60 lakás lesz.

A hivatalok kitelepítése.

— Nagyjelentőségűek a hadügyminiszter ural folytatott tárgyalások eddigi eredményei. Éppen tegnap kaptam meg a miniszter ur átiratát, amelyben értesít arról, hogy elrendelte, *a kenyérmezői jogolytábor barakkjainak Budapestre való szállítását*. A barakkokat itt a Vérmezőn fogják elhelyezni és idetelepítik a hadügyminiszterium azon hivatalait, amelyek eddig magánépületekben voltak elhelyezve. Ugyancsak tegnap kaptam értesítést arról is, hogy a hadügyminiszter ur *átengedi a Falk*

Miksa-utcai katonai laktanyát is, amelyben szintén olyan hivatalok nyernek majd elhelyezést, amelyek eddig lakóházakban tanyáztak. Így ugyanis kisebb-mérvű átalakításokra van szükség, mintha a laktanyában akarnánk lakókat elhelyezni. A tárgyalások annak megállapítására, hogy milyen hivatalokat telepítsünk ide, már folyamatban is vannak és a legrövidebb időn belül be is fognak fejeződni. Most várom a felszámolás alatt lévő központok jegyzékét, ezzel az a célom, hogy ezeket lehetőleg összevonjam, a felszámoláshoz kisebb hely is elég lesz nekik, így is jó néhány lakás fog felszabadulni éppen a város szívében.

— *További tervem szállodáknak részben vagy egészen való lefoglalása. Egy szállodát — a Hamburg-szállodát — már le is foglaltam és most az én kezelésem alatt áll, erdélyi menekültek laknak benne. Valószínű, hogy az ugynevezett garni szállodákat egészen le fogjuk foglalni és ha szükséges lesz, minden szálloda szobáinak egy bizonyos százalékát igénybe fogjuk venni. Valószínű még az is, hogy mihelyst ez lehetséges lesz, még több laktanyát fogunk lakások, illetve hivatalok számára a hadügyminiszteriumtól kapni.*

**Kiutasítják a galiciaikat, —
becsukják az üzéreket.**

— Nagyban növeli a bajt az, hogy nagyon sokan ügyekeznek maguknak — s eddig tényleg sikerrel — hasznot teremteni az inségesek rovására. Minden megüresedő lakást, felszabaduló butorozott szobát a kiadott rendeletek értelmében a Lakáshivatalnál kellene bejelenteni. Felesleges talán megmondanom, hogy az ilyen bejelentés a legnagyobb ritka-

kell adni Ausztriának a szükséges hitelt, hogy ismét munkához láthasson, azonkívül a szállítás lehetőségét is javítani kell, hogy enyhíthessék az éhínséget és a munkátalanságot. Hozzá kell segíteni Ausztriát vizieróinek jobb kihasználásához, hogy termelését fokozhassa és iparát decentralizálja. Röviden: segíteni kell az osztrák köztársaságot, hogy új életre keljen, mert máskülönben ráírhatjuk a Bécsben ratifikált bekeszerződésre: «Requiescat in pace» és nagy veszedelmet jelentene Európa közepén olyan város, amelyet eljegyzett a halál. (M. T. I.)

Éhhalál fenyegeti az osztrákokat.

Bécs, okt. 20.

A *N. Fr. Presse* jelentése szerint Ausztriában a gabona, burgonya és zsirszükség ijesztő arányokat öltött, úgy hogy az országot csak a gyors hitel és Amerika tavalyi segélyakciójának megismétlése mentheti meg az éhhaláltól.

A „Matin“ a magyarokról.

— *Nem lehet asszimilálni minket.* —

Páris, okt. 20.

A *Matin* hosszabb tudósítást közöl Budapesten időző tudósítójától, aki miután színesen leírta, hogy a szállodában a jelen voltak mily lelkesülten ugrottak fel, mikor a cigányok rázendítettek a Himnuszra, a következő megjegyzést teszi:

«Egy nemzetet, mely nyomoruságának szomorú óráiban is ennyire megtudta őrizni nemzeti öntudatát, asszimilálni nem lehet. Adjuk meg neki a békét, amelyen gyorsan csak lehet, még pedig olyan békét, amely lehetségessé teszi számára, hogy a fentmaradt keretek közt megőrizhesse gazdasági forrásait, mert különben állandó veszélyeztetője lesz az európai békének.»